

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BARVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Rákóczi-utca 10 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyilt-tér garmond sora 40 fillér. —

Nemzeti ünnep.

Miképen a vallásnak, úgy a nemzeti hitnek is vannak ünnepi. A magyar nép nemzeti ünnepét ül meg március 15-én. A szabadság napja, a magyar nemzet megújulásának ünnepét jelenti. Azonban a mi ünneplésünk még nem a valódi, az igazi szabadság vívmányának megünneplése még, távol állunk attól a szabadságtól melyért a magyar nemzet annyi véres áldozatot hozott. Reméljük sőt tudjuk, hogy nehéz küzdelmeket kell még kifejteni, hogy a szabadságnak ama hajnalát érhesük el, amely a nemzetnek virulását, boldogságát, igaz egyenlőségét és testvériségét hozza el.

Mi hiszünk a jövőben s hisszük hogy nemzetünk egységes akaratát keresztül viszi, ha még olyan áldozatot is kell hoznia.

Valahányszor tavaszodik s beköszönt a március, lelkünkben egy különös érzés nyilatkozik meg, a mely szinte indítana bennünket egy újabb harcra, mintha a március egyéb sem

volna, mint a négy évszak forradalmi hava. Lelkesedünk a multnak dicső emléken és ahhoz az emlékezhez fűz bennünket hazafiságunknak igazi szeretete. Most is, március mai időszakában, mintha Petőfi lánglelkű szava hangzanék föl s mintha dörgő hangon kiáltaná el „Talpra magyar” s mi indulni akarnánk, mert harcra készen vagyunk mindenkor a magyar nemzet régen óhajtott szabadságáért. S mintha mindannyian egyakarattal azt akarnók megmutatni, hogy Kossuth Lajos regimentje nem fogyott el, hanem mindnyájan elakarunk menni s megvívni azt a harcot, mely diadallal végződik. Pedig jönni fog egy idő, a mikor igen is lehullanak rólunk a bilincsek s nem görnyedünk a szolgaság járma alatt. *Jönni kell annak az időnek, amikor független és szabad nemzet leszünk s felfogunk szabadulni Ausztria gyámsága alól.* Él bennünk a forradalmi érzés, csak várjuk a jelszót, melyre forradalmi érzésünk ki fog törni s a sokfejú sárkányt fejlődésünk utjából lefogjuk tiporni. Nem maradhatunk el a többi művelt nemzetek haladásától, nekünk

is a korrallal kell haladnunk, s mindenkor a művelt és szabad államokkal fenn kell, hogy tartsuk a párhuzamot.

Nem késtünk még. De ha távolabb is lennénk más nemzetek haladásától, úgy vagyunk abban a biztos tudatban, hogy mihelyt gazdasági önállóságunk meglesz elfogjuk érní azokat a nemzeteket s ott leszünk a fejlődésnek azon magaslatán, melyről nemzeti dicsőségünk elismerését veszi tudomásul minden nemzet.

De ám ünnepejünk március 15-én. Legyen együtt a magyar nemzet apraja, nagyja. Ifja és véne. Március 15-én nyilvánuljon meg a közérzés, a forradalmi szellem igazi érzése. Állj körül a szabadságharc mártírjainak emlékeit s tüntessünk ünneplésünkkel, hogy kifejezhessük érzelmeinket nyíltan. Ünnepejünk meg a szabadság harcossainak emlékét e napon, hiszen példát cselekvéseikről meríthetünk, mely példával fogunk elöl járni abban a harcban, melyben küzdelmünk, nemzetünk önállóságáért fog folyni.

Még szabad lesz az ország s szabad lesz a nemzet. A szelek elfogják

Semmirevaló.

— Nos és mit bizonyítanak ezek a semmitmondó utcai verekedések, amelyek nap-nap után lefolynak Brestben és Toulonban? szőlőt a kávéház asztalánál Bourlipes kapitány. Csak azt, hogy a tengerészek között sok gonosz természetű ember és játékos van. Ha azonban rossz véleményel is vagyunk a gyarmati katonasággal szemben, adandó alkalommal igazi hősök módjára viselkednek és ezt már a javukra kell írni. Higye el nekem: hogy egy katonát ismét jó utra tereljünk, sokkal okosabb és célravezetőbb, ha becsületérzését fokozzuk, mintha haditörvényszék elé állítanók. Hallgassa csak meg ezt a történetet, mely fényesen igazolni fogja állításomat.

Hadnagy voltam abban az időben és itt lenn állomásoztunk akkoriban egy faluban, amelyről bizonyára soha még csak beszélni sem hallott és melynek nagyon különös neve volt: Ding-Chong-Dong. A kínai határon fekszik, tizenkét válogatott bátor tengerészkatonaival nekem kellett a lázadók mozdulatát figyelmen és vigyázni, nem készülnek-e komolyabb támadásra, akiket a menyei birodalom fiait, minden fogadkozásuk és ígéretük ellenére, állandóan ellenünk ingereltek.

Embereim között egy semmirevaló legény volt. Egész kötetre váltót össze lehetne gyűjteni, ha feljegyeztük volna viselt dolgait. Valami rendkívüli ember volt. Egész katonai pályám alatt nem akadtam még egy emberre, akinek olyan képzelődő ereje lett volna, mint ennek. Soha nem láttam még

egy embert, aki annyi fufanggal és ravasszággal tudott volna dolgozni, mikor pénzre volt szüksége.

Semmiféle eszköztől sem riadt vissza, ha még olyan tisztességtelen volt is. Egyetlen cselekedetéből megítélheti már ezt az embert, abból a történetből, amit én fogok itt elmondani. Hanoiban sikerült ennek a fickónak jó pénzért eladni egy zászlót egy gyűjtőnek, amit állítólag a csatatéren ő maga rabolt el a taiping törzs főnökétől.

A vásárló, aki legkevésbé sem gyanakodott, másnap büszkén mutogatta a zászlót a tiszteteknek akik kinevették, és azt a tanácsot adták neki, hogy a zászlót mosogassa rongynak használja. A vásárló erre azonnal bejött a kaszárnyába és panaszt tett a katonára ellen, aki becsapta.

Hozzám utasították. Ez a tréfa nagyon

Megérkeztek a tavaszi ujdonságok!

Nagy választék a legújabb ruhakelmék és nőiconfectióban.

Különlegességek Blous és Costüm kelmékben!

DEUTSCH DÁVID FIA divatházában SZIGETVÁR.

még hozzánk sodorni a forradalmat, elvagyunk rá készülve, nem habozunk, s a mint őseink, úgy mi is megfogjuk vivni a harcot ellenségeinkkel. Ez a harc diadallal fog végződni s ekkor fogja nemzetünk az igazi szabadság ünnepét ülni a mult felett. A márciusi szellő fuvalma bizony nem kerüli ki az alkalmat, annak az ideje elérkezik s mi készen leszünk amint készen vagyunk ma is. Miként hajdan őseink, úgy a jövőben proklamálni mi fogjuk a magyar nemzet kívánságait a helyzethez mérten s egyesült erővel fogjuk a proklamációba foglalt nemzeti kívánságokat keresztül vinni s a nemzeti akarat érvényesülni fog minden felett.

Várjuk a jövődő forradalmat, várunk még egy március 15-ikét, amikor kibontakozik a helyzetéből a nemzet s szabad lesz, önálló és független minden tekintetben az ezredév óta küzdő magyar.

Hegyessy János szigetvári főszolgabíró fegyelmi ügye.

A miniszter megsemmisítette az ítéletet.

Ujabb fegyelmi vizsgálat lesz.

A Kaposváron megjelenő „Somogyi Napló” politikai lap 56-ik számában olvastuk az alábbi, bennünket is közelről érdeklő cikket.

A „Somogyi Napló” olvasói előtt ismeretes már Hegyessy János szigetvári főszolgabíró fegyelmi ügye. A főszolgabíró az egyik szigetvári hetilap még az ősz folyamán súlyosabb természetű visszaélésekkel vádolta meg. Ezzel egyidejűleg Duchon Ödön szigetvári ügyvéd is feljelentést tett Kacs Kovács Lajos alispánnál Hegyessy főszolgabíró ellen, azt állítván róla, hogy hivatali

tisztségével össze nem férő cselekedeteket művel, továbbá hogy Andrassy Sándor gróf réjtét és lucernását 14 év óta haszonbírja. A főszolgabíró, hogy ügyét tisztázza, fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, melyet a közigazgatási bizottság el is rendelt és a vizsgálat vezetésével Plachner Sándor vármegyei főjegyzőt és Hoyos Miksa gróftól bízta meg. A lefolytatott vizsgálat eredményéről Plachner Sándor és Hoyos gróf részletes jelentésben számoltak be a fegyelmi választmánynak. A választmány mult év november 10-én tartott ülésén, minthogy a vádak nagyrészt beigazoltnak látták, Hegyessy János főszolgabíró kötelességsértés címén, Somogyvármegye tiszti nyugdíj alapjára fizetendő ötszáz korona pénzbürságra ítélte.

A fegyelmi választmány ítéletét azonban a belügyminiszter nem hagyta jóvá, hanem megsemmisítette azt és a vizsgálat szélesebb alapokra való fektetésére s az egész ügy újra való tárgyalásra utasította a vármegyét.

A miniszter rendelkezéséről a közigazgatási bizottság f. hó 8-iki ülésén tett jelentést Plachner Sándor főjegyző. A közigazgatási bizottság tudomásul vette a miniszter rendelkezését s újabb fegyelmi vizsgálatot rendelt el Hegyessy főszolgabíró ellen. A fegyelmi eljárás megkezdésével a bizottság újra Plachner Sándor főjegyzőt és Hoyos Miksa gróftól bízta meg, azonban kimondta, hogy a vizsgálatot csak akkor fogja megkezdeni, ha a főszolgabíró által a szigetvári lap ellen indított sajtóper jogerős ítélettel befejezést nyer.

Ez utóbbi megjegyzése tisztelt lapunknak azt hisszük téves, mert a fegyelmi vizsgálat kiterjesztését a m. kir. Belügyminiszter a katonai szabadsági ügyben rendelte el. Kimondotta azt is, hogy ezen fegyelmi ügy, azon fegyelmi ügygyel amely miatt a fegyelmi eljárás is megindult, egyidejűleg döntendő el. Megjegyezzük, hogy a „Dél-somogy” ellen a főbíró sajtóperét nem indított és most már nem is indíthat, de ha indíthatna is, akkor is nyugodtan néznénk elébe.

Fölfüggesztett szigetvári polgári iskolai tanító.

A fegyelmi választmány ülése.

Kaposvár, március 9.

Minden kommentár nélkül, szó szerint közöljük a „Somogyi Napló” f. hó 10-iki számában a szigetvári polgári iskoláról megjelent érdekes cikkét. Ime:

A közigazgatási bizottság tegnapi ülésének keretében a fegyelmi választmány több fegyelmi ügygel foglalkozott. A legérdekesebb Nagy Béla szigetvári polgári fiúiskola tanítójának az ügye volt, akit a közigazgatási bizottság föl is függesztett az állásától.

Nagyon súlyos szabálytalanságot követett el Nagy Béla, hogy a bizottság ily súlyosan ítélkezett. A közigazgatási bizottság ugylátszik gyökeresen akar véget vetni azoknak a botrányos állapotoknak amelyek a szigetvári polgári fiúiskolában uralkodnak. A szigetvári polgári fiúiskolát a legnagyobb jóakarattal sem lehetne minta-iskolának nevezni. Folyton olyan dolgok történtek, amik a felsőbb hatóságok beavatkozását provokálták.

Nagy Béla tanító (a Szigetvár és vidéke főszerkesztője és jelenlegi főmunkatársa) volt a bűnös és az ő fölfüggesztésével talán helyre áll a rend a szigetvári polgári fiúiskolában.

A szigetvári polgári iskola nem csak Nagy Belával szerepel egyedül a fegyelmi választmány előtt. Egy másik tanítója; Stefan Gyula ellen is megindították a fegyelmit meg előző vizsgálatot: Stefan Gyula ellen, aki veszekedő, kötekedő természetű ember, az a panasza, hogy szintén oka a szigetvári polgári fiúiskola rossz renoméjának. A lefolytatott elővizsgálat kideríti vajjon igazak-e azok a vádak, amelyekkel Stefan Gyulát vádolták.

Ezenkívül még két irnok ügyében döntött a fegyelmi választmány.

súlyos következményekkel járhatott volna, ha a haditörvényszék elé kerül. Ezért a vársarlónak saját zsebemből megtérítettem a kárát és ezután behívattam a bűnös katonát.

— Morange — így szóltam hozzá — tudod, minek hívják azt amit elkövettél? Az csalás. Csak nézz utána, hogy ezért mennyit kaphatsz . . . Nekem azonban nem használ az semmit, ha tégedet fegyverruhában köveket zuzni látlak. Fizettem érted, hallottad, gazember? Vissza fogod fizetni, mihelyt tudod . . . Addig is azonban el ne felejtöd, hogy az adósom vagy.

Anélkül, hogy egyetlen egy szóval köszönetet mondott volna, megelégedett a fickó azzal, hogy nagy flegmával így felelt:

— Jól van hadnagy ur!

Kévéssel ez eset után vouultunk be Ding-Chong-Dongba, Eleinte minden a legnagyobb rendben volt. Kinait alig láttunk. A környék hivatalos személyeivel nagyon jó viszonyban voltunk, alig mullott el nap, hogy valami ajándékot ne küldtek volna hűség edességet, disztárgyakat.

Ez kellemes változást hozott mindennapi megszokott táplálkozásunkba és gyakran kérdeztük egymástól, hogy tulajdonképpen minek küldtek ide ebbe a békés országba.

Még nem ismertük eléggé a sárgabőrűek hamisságát.

Egy szép reggel, mikor felébredtünk, észrevettük, hogy körülbelül 500 bennszülött vett körül bennünket. A velünk barátkozó hatósági személyek csendes beleegyezésével csónakjaikon éjjel átkeltek a folyón. Öreg, elöltöltő puskákkal voltak ellátva és egy gyorstűzelő ágyut is hoztak magukkal, amely ki tudja milyen körülmények között jutott a kezükbe, de szerencsére nem értettek a szerkezetéhez és így nem is tudtak bánni vele.

Előőrünk ébersége nélkül bizonyára megleptek és lemészároltak volna. Most arról volt szó, hogy védekezzünk, verjük vissza az ellenséget és oljussunk valahogy Kuluaba, ez egy pár kilométer távolságra fekvő kis hely volt, ahol ezredünk táborozott.

Egy darab kép posztóból, egy darab fehér vászonból és egy vörös övből az egyik katona úgy, ahogy tudott zászlót készített, ezt bambuszpálcára kötötte és ezt beleeszurta a földbe mondván:

— Most jöjjenek és vigyék el.

Lőszerrel gazdagon el voltunk látva és így a sárga majmok nem nagyon örülhettek a fogadtatásnak, amiben részük volt. Egy óra hosszat szünetlenül sivitottak a golyók fülünk mellett és jobbra-balra csaptak le tőlünk.

Helyzetünk tarthatatlan lett, tovább kellett mennünk.

Előre! — adtam ki a parancsot.

— És a zászlónk?

Valamennyien utána nyultak, de Morange mind megelőzte.

— Ez az enyém, ugyebár hadnagy ur?

— Igen — feleltem én és ha haza hozod, úgy nem tartozol semmivel.

Rettenetes tüzelés közben kezdtük meg az elvonulást, de sikerült az ellenséget mindig sakkban tartani. Hirtelen elviselhetetlen fájdalmat éreztem a vállamban. Szemeim előtt elsötétedett a világ, megfordultam saját magam körül és összeestem. Mikor újra eszméltem mertem és felnyitottam a szemem, Kuluaban voltam, ahol az őrnagy apolt.

— Itt áll a megmentője is — szölt az őrnagy és egy katonára mutatott, aki mozdulatlanul állott ágyam mellett, felvette őnt a hátára és ide hozta.

Mig az őrnagy beszélt, Morange kihuzta zsebéből a háromszínű zászlót, melyet számtalan golyó lyukasztott át és átnyújtotta nekem ezekkel a szavakkal:

— Ez valódi zászló, hadnagy ur és ilyet nem ad el az ember.

G. Faure.

Apró megjegyzések.

A városházán mostanában tárgyalták a múlt év számadásait. Ezen tény felett nem szabad oly könnyen elsiklanunk, különösen mikor állandó a panasz, hogy nagy a községi adóterher, sok a pótdadó. — Mennyi is volt hát ez a pótdadó? Egyenes állami adóban amely a pótdadó kivétel alapját képezte 70219 K 47 f. lett előírva. Községi pótdadóban 30057 K 54 f. de ebben benne van a nem közvetlen adófizetők 5% megyei pótdója is. A községi pótdadó az állami adónak kerek 53% tette ki, melyből a megyei 5% levonandó. — Így is azonban szép kis községi teher ez, habár a viszonyokhoz mérten nem oly nagy. Hisz hány kis község van, amely sokkal kevesebb ellenértéket nyújt, de ahol 80—110% községi pótdadót fizetnek. De nem szabad elfelejteni azt sem hogy a közel jövőben sok oly intézményt kell létesíteni, amely a közterhet emeli. Így az új vágóhid építése és annak amortizációja igaz, hogy a vágódijakból bőven fedezhető. De a múlt évben e címen 4256 K 80 fillér bevétellel szemben 1800 K kiadása s így 2456 K 80 f. tiszta haszna volt a városnak. Lesz-e ennyi a jövőben? És ha nem lesz, ez a többlet hiány mégis a pótdadó terhére megy. — A közvilágítás megoldása is csak többlet kiadással jár stb. A város jövedelmei pedig alig emelkednek. Nem-e kellene a torony alatt egyszer már jövedelmező új forrásról gondolkodni?

Egy kis közegészségügy.

A főszolgabírósg mind gyorsabban alkalmaz birságot a szigetvári udvarokból az utcára kieresztett vizek miatt. Kiszabja pedig ezeket a birságokat a közegészség oltalmára, a közegészség nevében. Ez ellen a birságolás ellen föl lehetne mindjárt hozni, hogy valami orvosi törvényi alapja nincs. Rá lehetne mutatni arra is, hogy nem minden víz szennyvíz ám, ami a udvarokból az utcai folyókába kerül, hanem csak az, amely szerves anyagokat tartalmaz s így vegyi bomlás útján a légkört megrontani alkalmas. Ezek azonban mind a birságolás jogi alapjára vonatkoznak, arról pedig most szólni nem akarnak ezek a sorok. Ezuttaljcsak annak megvilágítása végett írodik ez a pár sor, hogy a birságolással elér-e a közigazgatás azt a célt, amelyre — feltételezzük róla, hogy törekszik — a közegészség megővését és javítását?

Eltiltatván a birságolással az udvarokból a vizeknek az utcára eresztése, a házból kikerülő minden víznek az udvarban kell maradnia. Ezeket a vizeket természetesen és rendszeresen a szemétdombra vagy szemétdödrebe, legjobb esetben e célra tartott szennyvízes gödörbe öntik. Akárhová kerüljenek most már az udvaron az említett helyek közül az elhasznált és szennyvizek, bizonyos, hogy helyükön hónapszámra sőt éven át megmaradnak s vagy magokban indulnak fölbomlásnak vagy pedig a szemétre került egyéb szerves anyagokkal együtt rothadnak el. A vizeknek az udvarban tartását erőszkoló közigazgatás tehát elérte azt, hogy a visszatartott vizek egy udvaron nagyobb

büzt fejlesztenek, a körlég tisztaságát egy udvaron jobban megfertőzik, mintha az utcák összes folyókái állandóan szennyvizekkel volnának telve, tessék most már elképzelni azt a hatást, a mit 7—800 udvar szemétdödre így előidéz, mert az egész városban talán két udvar sincs, ahol a szemét kezelése közegészségyszerű volna.

Egy másik hátránya a vizek ilyen viselkedésének az, hogy megfelelő szemétdödreket valamint a szemétkihordás szabályozása és ellenőrzése hiányában az udvaron felgyülemelő szennyvíz a gödrökből átszivárgás útján beléjut a kutakba, azok vizét megrontja, megfertőzi az udvar egész talaját, átmedvesíti a házak falát, amivel természetesen nem a közegészség javulását segíti elő, hanem azt alaposan veszélyezteti és rontja.

Ime ezeket a hatásokat eredményezi a derűre borura való birságolás s annak kikényszerítése, hogy az elhasznált vizek az utcára ne jussanak. Talán nem kell bizonyítani, hogy ennél sokkal okosabb dolog a vizeknek az utcára eresztését megengedni, amint hosszú időn át eddig is (a közegészségi törvény meghozatala óta és uralma alatt) szokásban volt, mert a folyókák csekély gondozásával az esőzések hamarabb eltüntetik önnét a vizeket, mintsem azok a körlég fertőzésére képesekké válnának vagy mint az udvarokból eltávolítatnak.

A birságolással el lehet érni azt a sorvány látszatot, hogy az utcai folyókák helyenkint száraznak maradnak, de ezt a látszatot a közegészség súlyos veszélyeztetése árán lehet csak fenntartani, ami a közigazgatásnak hivatása nem lehet.

—o—o.

S z i n h á z.

Megjöttek a színészek.

Csütörtökön reggel vonult be városunkba Könyves Jenő igazgató staggione színtársulatával s még aznap este kezdte meg a Korona szálloda nagytermében Molnár Ferenc 3 felvonásos vigjátékával a *Doktor ur*-ral, 14 estére terjedő előadásainak sorozatát.

A jelenvolt közönség nagyokat kacagott a sok komikummal bíró kitünő darabon s dacára annak, hogy sokan látták már, mégis meglepődéssel távoztak az előadásról, amely valóban sikerültnek mondható. A szereplők közül első sorban László Tivadart említjük, ki a doktor urat játszta. Ugy ő mint neje (Ella) Kovács Margit kitünően játszottak. Puzsér betörő szerepében valóságos kabinet alakítást nyújtott Szepesi Sándor, valamint Marosiné szerepében remekül alakított Guthy Sarolta. Tetszetek még és meg is feleltek szerepükben Bonyi József mint ügyvéd bojtár és Lenke szerepében Ligeti Angela. Meg Bálint Emilt és Alapi Nándort említjük meg kik szintén jól megállták helyüket.

Pénteken „A balga szűz“ 4 felvonásos színmű ment, szép számu közönség előtt. Az előadásról azt mondhatjuk hogy eleinte igen jól ment, kár hogy az utolsó felvonásban tudja Isten miért, de nagyon ellaposodott. Mindazonáltal a közönség megvolt elégedve

s eddig még megvan elégedve a szereplőkkel. A herceg és hercegné szerepében jók voltak. Kovács Imre és Guthy Sarolta. Dianetet Kovács Margit játszotta oly rutinnal hogy teljes elismerést érdemel. Ugyancsak méltó partnere volt úgy neki mint Saáry Margitnak (Marcel szerepében) Bonyi József s elmondhatjuk hogy a két utóbbi is teljesen átérezte és jól adta szerepét, de különösen Saáry Margit tetszett nagyon. Jók voltak még: a kis Vámos Gizi és Alapi Nándor. A főbb szereplőket úgy nyílt színen mint felvonás közben többször hívták a lámpák elé.

Szombaton ismét Molnár Ferenc darabja a „Testőr“ című vigjátéka került színre, összevágó jó előadásban.

Ma vasárnap két előadás lesz és pedig d. u. fél 4 órakor félhelyárakkal a „Doktor ur“ -at adják, este pedig a „Szabinnők“ elrablása kacagtat (de már itt többször előadott) bohózat kerül színre.

Holnap hétfőn a „Kis lord“ 3 felvonásos előkép megy s aztán pedig szintén újdonásokat adnak elő. Végül pedig a látottak után felhívjuk a t. közönség figyelmét színtársulatunk pártolására.

B.

H I R E K.

— Kossuth Ferenc betegsége.

Kossuth Ferenc volt kereskedelmi miniszter, a függetlenségi és 48-as párt vezére állapotában a javulás bár lassan, de állandóan tart. Kossuthnak egyelőre még ágyban kell maradnia, de báró Müller Kálmán professzor. kezelőorvosa reméli, hogy két hét multával a beteg pártvezér ágyát elhagyhatja.

— Püspöki konferencia. Mint lapunknak jelentik, március hó 30-án a fővárosban az ország püspökei konferenciát tartanak.

— Olay Lajos arcképének megfestése tárgyában a képviselőtestület által kiküldött bizottság f. hó 9-én délután tárgyalt a városházán Bacskay kaposvári festőművésszel, ki úgy a közgyűlési termet mint az elhunyt képviselőnk fényképét is megtekintvén, megállapodásra jutott úgy az ár, mint a nagyság tekintetében a bizottsággal. A kép körülbelül két hónap alatt készül el.

— A képviselőválasztók névjegyekének kiigazítása f. hó 23-án délután 2 órakor lesz a városházán Tóth István ügyvéd elnöke alatt. A bizottság tagjai: Vargha Sándor és dr. Ujházi Hugó. Miután a kiigazítás hivatalból történik személyes megjelenés nem szükséges. A kiigazítás az 1912-ik évre történik.

— Vasutasok gyászja. Zagraban elhunyt Mársik János máv. főfelügyelő, a zagrabi üzletvezetőség helyettes vezetője. Mársik halála nagy vesztesége a vasutiaknak, mert benne egy igazán jó barátot, ügyük érdekeik igazi harcosát és pártfogóját veszítették el. Pedáus, rendszerelő hivatalnok volt, ki emellett sohasem felejtkezett el az összvasutaság erkölcsi és anyagi érdekeinek szolgálatáról. Temetése e hó 9-én délután 8 órakor volt óriási részvét mellett Zagraban,

— **Március 15-ének megünneplése.** A Magyar nemzet megújulásának, a szabadság, egyenlőség, testvériség nagy napjának évfordulóját mint minden évben úgy az idén is megünnepeljük városunkban. Ez alkalommal az összes iskolákban szavalatok, emlékbeszédek és hazafias dalok éneklésével ünnepel az ifjúság.

A szigetvári olvasó egyesület is régi szokásához, híven a nagy nap előestéjén ünnepel, ahol az ünnepi beszédet dr. Szily Ádám ügyvéd tartja. Tolnai Bertalan káplán pedig szavalni fog. Az estély társasvacsorával lesz egybekötve. Kezdeté f. hó 14-én este 8 órakor.

A Polgári Kaszinó szintén társasvacsorával egybekötve ünnepli saját helyiségében a Március idusát. — Mint halljuk a Dalos-egyesület pedig a Kátai-féle vasuti vendéglőben, hol szintén társas vacsora lesz, áldoz a nagy nap emlékének. A polgárság egy része pedig más vendéglőkben tartja meg március 15-ikét.

— **Igazságügyl áthelyezések.** Az igazságügyminiszter Kaszab Lajos szigetvári és Szalai József nagykanizsai járásbírói irnokokat kölcsonösen áthelyezte.

— **Utcarendezés.** A volt Árok, jelenleg pedig „Kórház” utca rendezése ügyében f. évi április 10-én d. e. 10 órakor a kir. kulturmérnökség közbenjöttével helyszíni tárgyalás lesz, amikor is megállapítják, hogy ezen utca rég tervbe vett rendezése miként vitessék keresztül.

— **Felolvasó estély.** A szigetvári kath. Legényegylet vasárnap este tartotta első böjti felolvasó estélyét, mely talán kevésbé látogatott, de igen sikerült volt: Az estélyt Pittl János rendes tag szavalata nyitotta meg szép hangsúlyozással adva elő Mind szent Gedeon „Szentek ünokái”-hoz című szép költeményt. A szavalat után Farkas Gyula áll. el. isk. tanító, az egyesület pártoló tagja tartott igen tartalmas, tanulságos és mindvégig a figyelmet lekötő szabad előadást „Az idegen portékák”-ról. Szép szavakkal, hazaszeretettől duzzadó kebellet arra kérte hallgatóit, hogy csak a hazai ipart és kereskedelmet pártoljuk. A nagy érdeklődéssel fogadott előadás után Bernáth Juliska bájos monológjában gyönyörködött a hellgátóság. „Az én legjobb barátom” című monológot adta elő. A kedves szereplőt a közönség lelkesen megtapsolta. — Az estélyt Cseke Sándor r. tag tapsokkal fogadott és honorált „A fogadás” című magánjelenete fejezte be. A mai estélyre ismételtén felhívjuk a közönség szives érdeklődését.

— **Sokba kerülnek a megyei utak és azért mégse jók.** A közigazgatási bizottság az alispán javaslata alapján megállapította a törvényhatósági közutak jókarbantartására szükséges anyagok árát jársonkint elosztva. Az egész vármegye területén levő törvényhatósági közutak folyó évi javításához 204864.40 korona értékű kavicsra lesz szükség. Ehhez az összeghez természetesen még hozzájönnek a munkadíjak is.

— **A fogház lakói.** Mult hóban jogerősen elítelt férfi 71, nő 12 volt a fogházban. Főlebbezés alatt 3 férfi és 3 nő volt. Vizsgálati fogságban 25 férfi és 6 nőt tartottak. Volt tehát a kaposvári fogházban összesen 120 egyén.

— **A villamosvilágítás ügyében** kiküldött bizottság és a felkért jogászbizottság tegnap délután ülésezett a városházán s a concessió szerződés pontjait vitatták meg és mondták véleményét.

— **Égési sebeibe meghalt.** Mint adtunk annak idején arról a tüzesetről, mely a mult hó 19-én 11 óra tájban a Réti-féle „Aranygolyó” szálloda istállójában történt, s megírtuk, hogy a tüzet az itt as állapotban levő Csertői János lóhajcsár okozta olyformán, hogy égő szivarral feküdt le az alom szalmára melyről az meggyuladt s ő pedig súlyos égési sebeket szenvedett. Mint értesülünk ez a boldogtalan ember dacára annak hogy az orvosok mindent elkövettek a meggyógyítására, 18 napi roppant szenvedés után f. hó 9-én délelőtt a helybeli közkórházban iszonyu kínok között meghalt.

— **Mennyi adó folyt be?** Február hóban az egyes adóhivataloknál állami egyenes adó címén a következő befizetések történtek:

a kaposvári adóhivatalba	141.011.07 kor.
a szigetvári	73.015.80 „
a csurgói	47.934.24 „
a lengyeltői	41.188.11 „
a marcali	54.361.79 „
a nagyatádi	71.202.52 „
az igali	36.753.86 „
a tabi	49.813.97 „
Összesen:	515.281.36 kor.

Egybehasonlítva az elmúlt évi február havi eredménnyel, 254.021 koronával több adó folyt be:

— **Gyermektelep létesítése.** A pécsi áll. gyermekmenhely megkeresést intézett a községhez hogy vajon akadnának e itt olyan családok, kik legalább 30 elhagyott gyermek tartását a megállapított díjazásért elvállalnák? Az esetre hajlandó volna nálunk gyermek telepet létesíteni. Mint tudjuk a héten lesz felhívás közre boesajtvá s ha elég vállalkozó akad. Vargha főjegyző a gyermek telep létesítése iránt a szükséges intézkedéseket megteszi.

— **Ki kellett volna seprözni Benkő M. tanárt,** utazó bűvészt vagy mi az Isten esodáját a mult vasárnap este a Korona szálló nagyterméből, hol kritikán aluli vásári komédiánál is rosszabb dolgokkal és az agyon reklámozott műemberével alaposan becsapta a mi jó hiszekény közönségünket, ki megbotránkozva távozott és hagyta faképnél a mítsem tudó ügyefogyott embert, — kinek azt ajánljuk, hogy egyhamar ne jöjjön Szigetvára, mert kimergetik. Végül pedig a vidéket is óva intjük, hogy föl ne üljenek a fizika és pirotechnika tanáranak!

— **Súlyos testi sértés.** Mint tudósítónk jelenti a napokban Papp János theresienfeldi lakos szóváltásból kifolyólag egy deszkadarabbal, az arcán annyira megsebesítette Nyári János 17 éves Zátony pusztai fiut, hogy az orvosi látlelet szerint rajta 20 nap alatt gyógyuló súlyos sérüléseket ejtett. Mint tudjuk, föl va. jelentve a büntető bíróságnál.

— **Csirkefogó cigányok.** Bosnyák Katalin tótszentgyörgyi cigányasszony több pordéval berándult a napokban Szigetvára és a Sánc-utcában lakó Gajzig Imréné és Szélig Imrénétől négy tyukot elloptak. Csendörök a tolvaj cigányasszonyt az utcán elfogták.

— **Március 15-ike a kath. Legényegyletben.** A kath. Legényegylet márc. 19 (vasárnap) este fél kilenc órakor, a rendes böjti felolvasó estély helyett, március idusának emlékünnepeét üli, melyen az ünnepi beszédet Tolnai Bertalan káplán tartja. Részleges program a jövő számban.

— **Elvert anyós.** Kelemen Ferenc bacsali lakos állandó perpatvarban élt az anyósával, ki bizonyára áldott jó természetű asszony lehet. Nos hát ez a Kelemen már nem tűrhette a napirenden levő veszekedést, az anyósra széket fogott és azzal verte meg. A vöm uramat a napamasszony följelentette a bíróságnál.

— **Erlích bámulatos oltószere** egy fél-év alatt közel 100.000 beteg lett alkalm. z. va. Erlích tanár egy most újévkor megjelent cikkében bizonyos resignációval elismeri, hogy sok a visszaesés, de nagyon problematikus a szernek értéke az ideges tünetekkel járó harmadlagos bujakorban, Agylágyulás, gerincbántalmak, neurasthénia, gyomor és májbetegségek sehog sem javulnak a 606-tól, sőt számos beteg állapota inkább súlyosbodott tőle. Ujra bebizonyosodott, hogy a nagy természetben nem létezik ugrásszerű gyógyulás. Csakis fokozatos és rendszeres vértisztítás után lehet ezen súlyos bajokat javítani. Kevesebb reklámmal, de annál fényesebb eredménnyel gyógyítja ezen bajokat dr. Kovács Izsó fővárosi orvos, a vér-gyógyítási gyógmód megalapítója. Feltűnő gyógyeredményei folytán dr. Kovács Izsó rendelőintézetét, mely Budapest V. Váczi-körut 18. sz. alatt van, legközelebb könytelen lesz kibővíteni. A fenti betegségben szenvedők ezen intézetben igazán gyógyerő gyógyulást találnak.

A fővárosnak egyik legfontosabb egészségügyi intézménye. dr. Batizfalvy István Zoltán egyet. tanár Pestvármegye t. főorvosának, az operatív és műfogászat specialistájának fogorvosi intézete (Károly-körut 3). A főváros ezen joggal egyedülnek mondható ilyen műintézményének, melyet a nagyméltóságú v. k. miniszterium is elismerőlevéllel tüntetett ki, melyben évtizedeken keresztül száz és százezer fogbetegség kezeltetett, csakis e célra átalakított helyiségei a közegészségügy és operatív kívánalmaknak megfelelően a legmodernebbül vannak berendezve. Évek óta jól begykorolt műtői az igazán személyes közre-ködéssel egész nap reggel 8-tól este 7-ig nyit biztos és a legújabb villany átszűrődötési módszer alkalmazásával teljesen fájdalommentes segélyt a fogfájás kínos betegsége által gyötörteknek. Foghúzások altatásban is. Az intézet laboratoriummal és technikai műhellyel van összekötve, hol a legjobb rendszerű műfogópótlások készülnek, melyek a valódiaktól meg nem különböztethetők és úgy beszédre, mint rágásra teljesen alkalmasak és minden kellemetlenség nélkü helyezettnek be. Mérsékelt árak teljes jótállás mellett. Levelekre az intézet kézzséggel válaszol. Vidékiek fél nap alatt megkapják műfogóikat.

Apró komédiák.

A szoknyanadrág.

Szeretett nőm, a Szidi a minap, amikor ebédre mentem haza, különös állapotban fogadott. Föl-le járt az ebédlőben és — képzoljék — szoknya helyett a nyári pepita nadrágom volt rajta. Ugy illegette-billegette magát a tükör előtt.

Meghitlt bennem a vér. Szent egek, mi készülhet itt, ha már drága nőm a nadrágomat húzta fel? . . .

— Mamuskám, — szoltam aggodalmas hangon — mi ütött beléd? Mi bajod van neked a pepita nadrággal?

— Samu, te állat — felelt gyengéden de hercias tekintettel imádott nőm — hát ennyire elvagy maradv a világtól? Hisz egész nap bujod az ujságokat, hisz napról napra himnusokat zengenek a lapok a kultúra előrehaladásáról, a feminizmus diadaláról, a szoknyanadrágról! . . .

— Jó, jó — szoltam bátortalanul — a pepita nadrágom azonban talán még sem szoknyanadrág? Szerintem a szoknyanadrág szoknya is, meg nadrág is, de nem kimondott pepita nadrág.

— De csak szerinted, mert te az maradsz, aki voltál, egy közönséges vén hülyőne, a ki nem lát a jövőbe.

— Nem értem, mamuskám. Talán te a jövőbe látsz?

— Hát nem látok? Párisban, Londonban, Bécsben és Budapesten nagyban hordják már a szoknyanadrágot. A „bukj el szoknya“ után itt van a „szoknyanadrág“. Főül a szoknya szoknya marad, alul a bokától kezdve kétágu nadrág. Mi következik ebből Samukám, te krokodil? . . .

— Mi következik, mamuskám? Mond, mi következik?

— Az következik, hogy mire végleg kitavasodik, jön: a nadrág. Az igazi, a felromagarázhatatlan, az energiát a bátorságot, a hatalmat, az uralmat kifejező nadrág, amely már régen reánk asszonyokra való és nem reátok, pipógya, szoknyakergető férfiakra. Ezért vettem fel a pepita nadrágot, ezért próbálgatom benne a járást és ha az első szép tavaszi nap eljön, én nem szoknyanadrágot, hanem a pepita nadrágot fogom felhuzni, hadd lássa a világ, hogy én megértem a kor intő szavát, hogy én a feminizmus rendületlen bajnoka vagyok és hogy én megelőzem valamennyi feministát!

— Szépen fogok én veled kimenni az utcára! — jegyeztem meg szelíden szerezett nőmnek.

— Szépen nem fogsz te velem sétálni jönni! — visszonzá a drága nő villámító szemekkel.

És mikor nőm a Szidi villámokat lövel szeméből, tanácsosabb elhallgatni. Tehát elhallgattam és melabus sóhaj kíséretében ültem le a már kihűlt leveshez.

Drága nőm, a hercias helyzethez melótán, ma kivételesen a nagy merőkanállal ette a levest, keresztbe rakta pepita nadrágos lábait és hogy egy utolsó dölgön rajtam, diadalmasan harsogta fülemben:

— Ezentúl a jelszavunk csak az lesz: „Le a szoknyával és fel a nadrággal!“

Pinty-urfi.

Közgazdaság.

□ A vármegye állategészségügye. Somogyvármegye állategészségügye kedvezőtlen A ragadás és körömfájástól március és április hónapban 252 község fertőződött meg, de a legtöbb helyen már annyira előhaladt a fertőtlenítés és istállótisztogatás, hogy március—április hónapban a fertőzött községeket föloldják a zár alól. Eddig csak 3 községet oldottak föl.

Az elmúlt december 31-ike óta 14,719

szarvasmarha, 9292 juh és 1890 sertés betegedett meg. Ezek közül elhullott: 341 szarvasmarha, 1737 juh és 383 sertés, nagyobb részt szopós-korban.

□ Román hus magyarországon. A román kereskedelmi szerződés szerint a közeli napokban meg fogják kezdeni romániából a húszszállítás Magyarországra. Osztrák és magyar állatorvosok megtekintették a turnszeverini nagy közvágóhidat és a leolásra szánt állatokat. A szemle eredménye felől kedvezően nyilatkoztak és így még március hó közepén megkezdődik a román hus behozatala.

A közönség köréből. *)

*) Ezen rovat alatt díjtalanul közlünk közérdekű cikkeket, de a felelőség a beküldőt terheli.

A sebesen hajtó főszolgabíró.

Megkorbácsolt egy gyermeket.

A fenti címmel az alábbi panaszos levél közlésére kérték fel lapunkat.

Folyó hó 8-án este 6 óra tájban egy kocsni robogott sebes vágatással a Hosszu utcán végig — s a hogy a Lázits ház előtt a báró Biedermann utcára hirtelen befordult, egy kis fiu ki a sebesen vágatató fogatot észre nem vehette, csak a véletlennek köszönhetette, hogy a vágatató lovak patái és a robogó kocsni kerekei alá nem került.

A főutcában hirtelen összesereglett közönség megdöbben a látottak fölött, amely megdöbbenés csakhamar megbotránkozással fajult, amidőn a megrémült közönség azt látta, hogy a vágatató fogat Hegyessy János szigetvári főszolgabíró fogata s a szó szoros értelmében felháborodott a midőn a kocsin ülő Hegyessy a lovakat megállítva, huszárjával a holtra rémült kis fiut elfogatta, maga elé vezettette és ostorával elverte, megkorbácsolta. De ezzel még nem elégedett meg a dühtől elvakult és hatalmi túltengésben leledző főbíró, hanem még a huszárjával is felpotoztatta a szegény gyermeket.

Ezt teszi azon hatósági személy ki másokat sebeshajtásért elítél s a ki nek a személyéhez és hivatalos állásához bizony egy cseppet sem illő az, hogy az utcán a közönség megbotránkoztatására egy védtelen gyenge gyermekkel szemben ilyen épen nem virtuosus jeleneteket rendezzen. Sőt inkább hasonló eset láttára, neki kellene közbelépni s az illetőt példásan megbüntetni. Ámde sajnos ez nálunk fordítva van. Pedig a XX-ik században már egyszer vége lehetne a basa uralomnak s a Bach-korszaknak,

Utoljára még csak azt kérdezzük varmegyénk vezetőségétől, hogy ugyan mit és hányszor kell Somogyvármegyében egy közigazgatási főtisztviselőnek elkövetni, hogy tőle és az ő visszaéléseitől a közönség melynek ő áll szolgálatában, végre valahára megszabaduljon.

Több szigetvári polgár.

(szemlanni)

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlötökért nem vállal felelőséget a szerkesztő

Nyilatkozat

Nem hagyhatom szó nélkül, hogy a „Szigetvár és vidéke“ című lap február hó 19-iki számában megjelent „Vizsgálat a Szigetvári katolikus körben“ című közleményre röviden ne feleljek.

A t. cikkíró ar amint látom igen érdeklődik az ilyen körök iránt és szépen de egyoldalulag kifejti, hogy mennyi sok italt is mérnek ott. Ebben igaza van!

Hanem akkor lenne csak valóban igaza, ha azt is megírta volna, hogy a katolikus körhöz, és az ujonnan alakult 48-as Kisgazdakörhöz közel levő koresmárosoknak ez minő kár, pedig az adójukat ép úgy megkövetelik tőlük, mint azelőtt. — Csodálom, hogy a cikkíró nem irdogál a kisgazda körrel semmit, pedig még csak igazán erről a fölösleges körről lehetne szépet írni.

Hát nézzük csak, mire volt jó ez a kisgazdakör? Amint én látom csupán csak arra, hogy nagyhangu vezetők, mint a kör elnöke is, ki pár évvel ezelőtt még utcahósszat a nemzetközi szocialisták elveit hirdette most pedig a 48-as kisgazdakör elnöke lett, — és néhány hozzá csatlakozó társával alkalma legyen a társadalmi rendet és békét megbolygatni s üres kiabálásaikkal a polgárságot félre vezetni, a családi tűzhelytől és a munkától elvonnai, azért hogy ők az elámitott józan népet a koresmaszerű kisgazda körbe terelhessék s annak idején politikai céljukra felhasználják.

Különben is nagyon gyönyörű erkölcsi testület az, amelyik már önhatalmulag italmérési engedély nélkül, belépti díj mellett mulatságot tart és már késekkel verekednek; Ide érdemes tagságdíjat fizetni ugy-e bár? a mi pedig a vizsgálat vezetését illeti, itt kellene még csak vizsgálatot tartani, például az italmérési engedélyre nézve, hogy melyik vendéglőst találják el, a ki italt mérjen nekik. De még lesz más is nem sokára azt-hiszem és majd akkor nem rugódozik a Kisgazdakör, amelyre semmi szükség sincs. —

Szigetvár, 1911. márc. 9.

Mesits János
vendéglős.

Akar Szigetvár és vidékén, de máshol is, vevőképes közönség között vásárlókra szert tenni? Akar kevés **pénzt** áldozni és kárpótlásban részesülni? Akkor hirdessen a „Délsomogy“-ban és sok pénzt fog **keresni** és az eredménnyel nagyon meg lesz elégedve.

Gabona-piacz.

Fuchs. Fia gabonakeres. jelentése szerint

Árak 50 kilogramonként értendőnek.

Szigetvár, 1911. március 10-án.

Buza	—	K 10,60	10,70
Rozs	—	7,40	7,50
Arpa	—	7,40	7,50
Zab	—	7,80	7,70
Tengeri	—	6,20	—
Bukköny	—	8,00	8,10
Bab	—	10,00	—

Budapesti áru tőzsde.

Határidő üzlet.

Mai árak.

Buza októberre	—	—	11,54
Buza áprilisra	—	—	10,68
Rozs októberre	—	—	8,01
Rozs áprilisra	—	—	7,84
Zab	—	—	8,56
Tengeri májusra	—	—	5,70

Tüzifa eladás.

A hársági uradalmi erdőben eladók egészséges szép bükök és gyertyán hasábfát

24 K. 20 f.

erdei ölenként erdőben átvéve. Előjegyzések irodámban esz-közöttetnek.

Fuchs A fia.

Szigetvár.

"M-i-i-4?" — Papa megengedte! Hisz valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek fadóboxban!"

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadóbox érdekes Röntgen-képeket tartalmaz.

A legfinomabb kolozsvári gyógy- és pipere szappanok, valamint fog crém és fog porok és a valódi

Johanna Mária Farina Kölni viz

kapható:

Kozáry Ede könyvkereskedésében Szigetvár.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63.

Által a legújabb árak mellett ajánlatok:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, maganjáró gépek, szalmakazalozók, lőheres-cséplők, tisztító-robotok, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kavarkó-aratógépek, szénagyűjtők, szén- és szalmaszájtok, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapások, kukorica-morzsolók, szecska-vágók, répevágók, darálóok, őrlőmalmok, egytemes aczélekek, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Legcélszerűbb!

Legolcsóbb!

Mindenkinek nélkülözhetetlen

A FRANKLIN KÉZI LEXIKONA

mely három nagy nyolcadretű kötetben rövid és tömör leírásokban tárgyalja az összes tudnivalókat.

Minden cikket kiváló szakemberek írták tehát adatai feltétlenül megbízhatók; csak azt öleli fel, amire a művelt embernek tényleg szüksége van s akkora terjedelemben, amennyiben szükséges.

Szövegét száznál több tábla — köztük sok színes — teszi szemléletessé.

A Franklin Kézi Lexikona lesz tehát a magyar közönség mindennapos használatra való, könnyen kezelhető, praktikus és hű tanácsadója.

A három pompás kötet ára 54 korona.

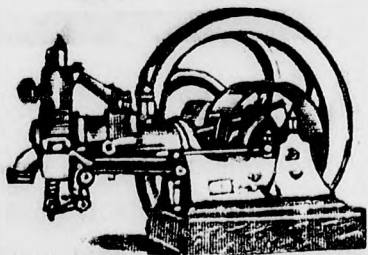
Az első kötet 1911 elején jelenik meg, a II. és III. kötet rövid időközökben.

Megrendelhető:

Lampel R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál
Budapest VI., Andrassy-ut 21. és minden könyvkereskedésben

Drezdai Motorgyár rész.-Trs.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzín-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

Óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselő:

GELLÉRT IGNÁCZ ÉS TÁRSA

Budapest Teréz-körút 41. Telefon 12--91.

Legmesszebbmő jótállás! Kedvező fiz. feltételek